

Keuzedeel mbo

# Peercoaching in de praktijk

gekoppeld aan één of  
meerdere kwalificaties mbo

Code

**K0996**

Penvoerder: Sectorkamer zorg, welzijn en sport  
Gevalideerd door: Sectorkamer Zorg, welzijn en sport  
Op: 12-06-2018

# 1. Algemene informatie

D1: Peercoaching in de praktijk

## Studielast

240

## Beroepsvereisten

Nee

## Certificaten

Ja

### Scholingsbehoefte/landelijke herkenbaarheid

Als gevolg van de ontwikkeling dat de vraag naar nieuwe mensen in de zorg toeneemt, maar ook het aantal mensen dat deze sector verlaat, hebben werkgevers in de zorg te maken met het probleem dat er meer aandacht nodig is voor de positie en ruimte voor de (toekomstige) zorgprofessional (o.a. leerlingen/stagiaires). Dit resulteert in een scholingsbehoefte voor werkbegeleiders in het kader van leven lang ontwikkelen en onboarding. Deze scholingsbehoefte wordt onderschreven door het actieplan "Werken in de zorg" van VWS en het SER rapport 'Zorg voor de toekomst', waarin wordt gestuurd op meer vaardigheden voor werknemers om de begeleiding op de werkvloer beter te begeleiden in het kader van boeien en binden, onboarding en het verminderen van de uitstroom. Door het keuzedeel Peercoaching in de praktijk (K0996) in te zetten voor (bij)scholing van werknemers met een Verzorgende IG-diploma die werkbegeleiding geven aan studenten, kan aan deze scholingsbehoefte worden voldaan.

### Zelfstandige betekenis

Na het volgen van dit keuzedeel is de werknemer met een VIG-diploma die werkbegeleiding geeft aan studenten beter toegerust om studenten en collega's in de zorg te coachen en te begeleiden.

### Doelgroep

Dit keuzedeel is bedoeld voor werknemers met een VIG-diploma, die werkbegeleiding geven aan zowel (bol en bbl)-studenten als zij-instromers in de (ouderen)zorg, zowel intra- als extramuraal.

### Ingangsdatum certificaat

21-01-2021

## Gekoppeld aan kwalificatie(s)

Zie bijlage op [www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers](http://www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers)

## Toelichting

Peercoaching is een proces waarbij twee of meer professionals met elkaar samenwerken en reflecteren op de praktijk, nieuwe vaardigheden ontwikkelen, ideeën delen en met en van en elkaar leren (Robbins, 1991). Peercoaching is niet gebaseerd op een hiërarchische relatie: het gaat om collega's met min of meer gelijkwaardige status (Engelen, 2002).

### Relevantie van het keuzedeel

In het werkveld wordt het steeds belangrijker om zo efficiënt mogelijk met tijd en middelen om te gaan. Peercoaching is een manier voor bedrijven en instellingen om minder tijd kwijt te zijn aan het individueel coachen van onervaren collega's en/of studenten. Peercoaches maken peers (collega's en/of studenten) wegwijs, leerbaar en productief voor de bedrijven en instellingen. Het werkveld vraagt om werknemers die zich blijven ontwikkelen. Kennis verouderd snel en permanent samen leren in teams, organisaties en netwerken draagt bij aan de professionele ontwikkeling van medewerkers en een veilig werkklimaat.

### Beschrijving van het keuzedeel

In dit keuzedeel leert de peercoach coachende en begeleidende vaardigheden toe te passen die zij kan inzetten ten behoeve van de persoonlijke en professionele ontwikkeling van peers (collega's en/of studenten). De peercoach en de gecoachte leren op een gelijkwaardige manier van en met elkaar door elkaar feedback te geven en te reflecteren op hun rol. Het keuzedeel zorgt ervoor dat de beginnend beroepsbeoefenaar bezit over coachingsvaardigheden, doelgerichtheid en leervermogen vanuit realiteitsbesef en empathisch bewustzijn. Deze kan zij inzetten in een werk- en leeromgeving.

### Branchevereisten

Nee

**Aard van keuzedeel**

Verdiepend

## 2. Uitwerking

### D1-K1: Biedt peercoaching aan peers

#### Complexiteit

De peercoach beschikt over kennis en vaardigheden om peers te begeleiden en te coachen bij het ontwikkelen op persoonlijk en professioneel gebied. De werkzaamheden van de peercoach zijn wisselend van aard. De complexiteit wordt bepaald door de verschillende gesprekssituaties en de verschillen tussen de peers (werkopvatting, interesse, motivatie, capaciteit en betrokkenheid), waar de peercoach binnen de gesprekken op de juiste manier op moet inspelen. Iedere peer is uniek en vraagt van de coach empathisch vermogen en creativiteit om tot een passende aanpak te komen. De beginnend beroepsbeoefenaar kan zich aanpassen aan verschillende contexten en stelt zich flexibel op. Ze is bewust van de grenzen van haar deskundigheid en kan haar grenzen duidelijk aangeven. Waar nodig verwijst zij peers door naar andere professionals.

#### Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar werkt samen met peers om van en met elkaar te leren. De peercoach is verantwoordelijk dat ze leert van anderen. De peer is zelf verantwoordelijk voor haar eigen persoonlijke en professionele ontwikkeling, maar kan terugvallen op haar peercoach. De peercoach beslist zelfstandig hoe ze coacht en begeleidt. De peercoach is verantwoordelijk om de peer door te verwijzen naar een andere collega, als haar coaching en begeleiding niet toereikend is.

#### Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft kennis van haar eigen sterke kanten en ontwikkelpunten
  
- kan een planning maken en handhaven
- kan peers coachen bij het formuleren van planningen, doelstellingen en werkzaamheden
- kan samen met de peer de hulpvraag van de peer achterhalen
- kan de peer inzicht geven in hoe een planning tot stand komt en een planning eventueel met de peer bijstellen
- kan samen met de peer een programma voor coaching opstellen
- kan instructie en perspectief geven op situaties en werkzaamheden die nieuw zijn voor peers
- kan peers gedurende een periode coachen en begeleiden met behulp van verschillende coachings- en begeleidingsmodellen, waarbij het leren van en met elkaar centraal staat
- kan verschillende werkvormen ontwikkelen en inzetten om van en met elkaar te leren, zoals kennismakings- en kwaliteitenspellen ten behoeve van de sociale cohesie
- kan met de peer bespreken wat zij van de peer kan leren
- kan vaardigheden demonstreren die nodig zijn voor de beroepsuitoefening binnen een bepaalde context
- kan kennis aanbieden ter verdieping of ondersteuning van peers
- kan vaardigheden en situaties observeren van peers
- kan feedback geven aan peers en ontvangen, zoals vakgericht of op algemene sociale vaardigheden, en gebruiken om er zelf van te leren
- kan reflecteren met bijvoorbeeld haar peer(s), leidinggevende en/of team op haar rol als peercoach
- kan intrinsieke (de)motivatie herkennen en omgaan met verschillende gradaties ervan
- kan intrinsieke motivatie bij peers positief beïnvloeden door verschillende motivatiemethodieken in te zetten
- kan zich houden aan afspraken met peers
- kan bijdragen aan een veilige leeromgeving voor de peer
- kan het leerproces van de peer monitoren en indien nodig bijsturen en afstemmen met de peer
- kan zichzelf zichtbaar maken als peercoach binnen de organisatie
- kan actief luisteren en verschillende soorten open vragen stellen, en hierop doorvragen en inspelen
- kan haar eigen hulpvraag bespreekbaar maken en indien nodig de peer doorverwijzen naar andere professionals
- kan tijdens haar coaching en begeleiding inspelen op de werkopvatting, motivatie, interesse, capaciteit en betrokkenheid van de peer
- kan de voorkeur voor leren bepalen van zichzelf en van de peer aan de hand van leermethodieken en -strategieën